

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING RUIMTE EN WONEN

Datum: 29 april 2015
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 16.30 – 18.30 uur

Aanwezig: mevrouw **K.W. van Doesen-Dijkstra (voorzitter, D66)**, de dames F. Woudstra (D66), A. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), de heren K.D.J. Castelein (D66), D. Brandenburg (SP), J.P. Dijk (SP), M. van der Laan (PvdA), D.S. Ruddijs (PvdA), M. van der Glas (GroenLinks), W. Maat (Stadspartij), A. Sijbolts (Stadspartij) *tot B3*, M.D. Blom (VVD), J. Boter (VVD), R. Bolle (CDA), A.P.M. Banach (Student en Stad), G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Namens de griffie: mevrouw A. Weiland (commissiegriffier)

Namens het college: de heren J.M. van Keulen (VVD) *tot B2*, P.S. de Rook (D66) *tot B3*, R. van der Schaaf (PvdA)

Insprekers:

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 16.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

Wethouder Van der Schaaf:

- Meldt dat het college in hoger beroep is gegaan tegen de uitspraak over de moskee (nieuwbouw).

Wethouder De Rook:

- Meldt dat gesprekken over het pand van Post NL leidden tot een alternatieve mogelijke inpassing van de bustunnel met kansen voor het gebied en de financiën. Na bespreking met de buurt en de begeleidingscommissie stationsgebied in juni wordt het voorgelegd aan de raad.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Complimenteert het college met het mooie project in het gebouw en wacht de inpassing af.

A.2. Vaststelling verslag 1 april 2015

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Vaststelling agenda

De voorzitter:

- Wijst op de nieuwe agendaopzet, waarbij het huishoudelijk deel onder het algemeen deel valt.
- Constateert dat er geen opmerkingen zijn over de geheime bijlage bij B3.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.4. Afspraken en planning

Wethouder Van der Schaaf:

- Meldt dat wijkwethouder Schroor buitengewoon actief is in De Wijert. In de brief over openstaande moties bij het Voorjaarsdebat volgt uitgebreid bericht over de motie Aandacht voor De Wijert.

A.5. Conformstukken

A.5.a. Huisvestingsverordening 2015 (raadsvoorstel 9 april 2015)

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 27 mei 2015.

A.6. Ingekomen stukken

Er zijn geen agenderingen.

A.7. Rondvraag

Er zijn geen woordmeldingen.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Uitgangspunten Reclamebeleid (collegebrief 2 april 2015)

Dhr. Ruddijs (PvdA):

- Ziet regels als middel, niet als doel, en steunt het verminderen van regeldruk waar mogelijk.
- Zoekt een balans tussen ruimtelijke kwaliteit en ruimte voor maatwerk.
- Heeft vertrouwen in het proces.
- Is tegen een subsidieregeling om ondernemers te helpen lelijke reclame-uitingen te verwijderen en vindt dit in strijd met de filosofie van eigen verantwoordelijkheid.
- Kan zich ook niet voorstellen dat er dermate ernstige situaties zijn dat interventies met gemeenschapsgeld gerechtvaardigd zijn.

Dhr. Maat (Stadspartij):

- Is altijd voor het faciliteren van ondernemers en is blij met de ruimere mogelijkheden.
- Is niet zo bang voor verloedering. Laat ondernemers het reclamebeleid bepalen en de gemeente bijspringen als zij er niet uitkomen.
- Is met de PvdA tegen een subsidieregeling voor verwijdering van lelijke reclame.
- Vraagt of professionalisering om een esthetische maatstaf gaat.

Dhr. Blom (VVD):

- Steunt het betrekken van winkeliers en bedrijven, die als eerste belang hebben bij een aantrekkelijk verblijfsgebied. Als het botst, kiest het college voor ruimtelijke kwaliteit.
- Vindt dat regelgeving en handhaving duidelijk moeten zijn.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Wijst op het voorbeeld van Maastricht, dat duidelijk kiest voor een bepaalde ruimtelijke kwaliteit.
- Herinnert aan het uitgangspunt een historische kennisstad te willen zijn waar beleving vooropstaat.
- Vraagt zich af in hoeverre het reclamebeleid wordt losgelaten en wil geen titatovenaarstad worden waar allerlei kleurtjes door elkaar wapperen.
- Vindt het experiment in de Zwanestraat geslaagd, maar blijft met de kaders zitten.
- Stelt dat niet elke ondernemer even goed omgaat met uitgangspunten van veiligheid, toegankelijkheid en leefbaarheid. De Schoenenfabriek is een mooi voorbeeld van reclame die aansluit bij historische gevels.
- Denkt dat toch regels nodig zijn om de beoogde kwaliteit van de binnenstad te bereiken.

Dhr. Castelein (D66):

- Steunt de uitgangspunten van het college om beleid meer los te laten en te vertrouwen op de eigen kracht van ondernemers.
- Ziet wel een opgave voor de handhaving van regels en afspraken. Het college ook?

Dhr. Dijk (SP):

- Deelt de mening van het college dat het beleid te complex en versnipperd is. Duidelijkheid is nodig.
- Vindt toegankelijkheid een basisvoorwaarde en denkt dat overleg met ondernemers dat prima bereiken kan.
- Maakt onderscheid tussen uitstallingen en reclame-uitingen. Een terras, tafel of bloemetje is heel wat anders dan een groot reclamebord aan een historisch pand.
- Vindt dat het aantal commerciële uitingen in de binnenstad minder mag.
- Pleit voor een reclamebelasting, waarbij de vervuiler betaalt. In São Paolo floreerden lokale ondernemers hierdoor. Wat vinden andere partijen hiervan?
- Wil freeriders aan kunnen pakken die excessief grote borden plaatsen.

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Vindt het opvallend dat alleen met ondernemers is gesproken en niet met andere gebruikers van de binnenstad, bijvoorbeeld gehandicapten.
- Vraagt hoe reclame-uitingen zich straks verhouden tot welstands- en monumentenbeleid.
- Vindt dat een flexibeler houding niet moet bijten met andere beleidsdoelen, zoals meer duisternis in de binnenstad. Is een maximum van uitgestoten licht een idee, zoals in Eindhoven en Nijmegen?

Mw. Kuik (CDA):

- Neemt als uitgangspunt verbetering van kwaliteit en uitstraling en wil niet overal lasers zien.

- Waakt voor een relaxte houding ten opzichte van toegankelijkheid en doet hieraan geen concessies.
- Noemt rode lopers een goed voorbeeld om een toegankelijk pad te behouden.
- Lijkt respect voor cultuurhistorische waarden vanzelfsprekend.

Dhr. Banach (Student en Stad):

- Wijst op de snelle veranderingen in marketingstrategieën. Hoe is de toekomstbestendigheid van het beleid te waarborgen?
- Constateert dat reclame grote impact heeft op het straatbeeld, zoals de nieuwe Burger King de hele hoekgevel van het pand op doet vallen.
- Vindt dat reclame-uitingen de beleving van de historische binnenstad niet moeten benadelen. Een stad is meer dan de winkels op de begane grond.
- Juicht het overleg met betrokkenen toe en steunt de lossere houding en snellere besluitvorming. De pilot in de Zwanestraat is een prachtig voorbeeld van hoe ondernemers een straat maken.

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

- Is voor omgevingsgerichter reclamebeleid dat rekening houdt met ondernemers en het straatbeeld.
- Vindt het belangrijk dat er geen lichthinder is voor omwonenden en milieu en dat verlichting na een bepaalde tijd uitgaat.
- Is tegen het gebruik van dieren bij reclame, zoals kuikens in de etalage bij Pasen, en tegen reclame die voetgangers structureel in de weg staat.
- Is tegen helemaal loslaten van reclamebeleid, maar voor overleg met ondernemers en omwonenden.

Wethouder Van Keulen:

- Dankt voor de brede steun.
- Denkt dat de nota Ruimtelijke kwaliteit prima kaders biedt voor de balans.
- Legt uit dat de regels strenger zijn geworden in de jaren tachtig. Ondernemers verwijderden daarom oude lichtbakken niet uit vrees hun plek te verliezen.
- Vindt het prima het onderzoeken van een subsidieregeling voor verwijdering te schrappen.
- Wil net als in de Zwanestraat verantwoordelijkheid bij ondernemers neerleggen met behoud van belangrijke uitgangspunten zoals toegankelijkheid. Dat draait overigens meer om fietsparkeren en openbare ruimte dan om reclamebeleid.
- Denkt dat een aanpak als in het keurige Maastricht niet bij Groningen past, maar wil differentiëren op straatniveau.
- Wijst erop dat de Schoenenfabriek binnen de kaders valt en een keus van de ondernemer zelf is.
- Houdt zich aan de afspraak bij invoering van het Fonds Ondernemend Groningen om geen reclamebelasting in te voeren.
- Laat handhavers meekijken bij de uitwerking. Differentiatie per straat kan lastig zijn, maar de huidige complexe regels zijn dat ook.
- Wil normaal kunnen overleggen over nieuwe vormen van reclame. De oude nota maakte niet beschreven vormen per definitie onmogelijk.
- Spreekt bij de binnenstadsvisie uitgebreid met adviesraden.
- Onderzoekt de mogelijkheid één nota te maken voor reclame en welstand.
- Kan zich voorstellen dat de lichtuitstoot gemaximeerd wordt.
- Verwacht dat ondernemers elkaar op excessen aanspreken en kan terugvallen op handhaving van de basisset aan regels.
- Legt uit dat professionalisering bijvoorbeeld gaat over banners boven de straat, waarvan sommige er goed uitzien en andere niet. De uitstraling van de binnenstad kan verbeterd worden.

B.2. Afkoop onderhoudsbijdrage Euroborg (raadsvoorstel 14 april)

Dhr. Bolle (CDA):

- Vergelijkt het voorstel met een corporatie die toekomstige onderhoudskosten naar voren haalt voor een huurder en hem verantwoordelijk maakt voor onderhoud. Dit is onwaarschijnlijk.
- Stelt dat het verzoek is aan de raad om maar op het college te vertrouwen dat het goed komt en dat het college als enige aandeelhouder de juiste voorwaarden zal stellen. Het is vaak misgegaan, zoals bij O2G2, Martiniplaza, Groninger Museum en Grand Theatre.
- Is niet voor het naar voren halen van onderhoudsgelden om FC Groningen vreemd vermogen uit

dure spelersfondsen te laten herfinancieren. Waarom zou de gemeente dat bij een bedrijf doen?

- Wijst erop dat de exploitatie nog niet is beoordeeld en de hardheid van het topsportcentrum nog niet vaststaat. Een onderbouwd voorstel was beter geweest.
- Vermoedt dat de risico's van herfinanciering hoog zijn, anders was het ook in de markt mogelijk geweest. Budgetneutraal is niet risiconeutraal.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Stelt dat er niets is overgebleven van het in 2003 beoogde krachtige gemeentelijk toezicht op FC Groningen als voorwaarde voor de onderhoudsbijdrage.
- Vraagt zich af waarom hier een topsportzorgcentrum moet komen, aangezien het Martini Ziekenhuis er ook een heeft.
- Roept op duidelijk op papier te zetten wat precies de bedoeling is.
- Ziet veel bedrijven in de stad waar het slecht mee gaat en die ook maatschappelijke waarde hebben.
- Merkt op dat het gemiddelde salaris bij de FC 250.000 euro bedraagt. Hoezo is er bezuinigd?
- Wil weten welke zekerheden er zijn dat het onderhoud goed uitgevoerd zal worden. Wat als FC Groningen onverhoopt degradeert?
- Is tegen het voorstel om met potjes geld te gaan schuiven.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Constateert dat FC Groningen geld wil lenen om duur vreemd vermogen af te kopen. Genoeg andere ondernemers zouden graag met gemeentelijke bijdragen hun schulden goedkoop wegwerken.
- Vraagt waarom bij FC Groningen snel een constructie gevonden wordt en er voor de breedtesport nooit geld te vinden is. Een voorbeeld is sporthal De Wijert.
- Vindt de volgorde vreemd dat de raad 5,7 miljoen euro ter beschikking moet stellen en dat pas daarna exploitatie, risico's en garanties in beeld worden gebracht.
- Betwijfelt hoe budgetneutraal het is, dat hangt af van de terugbetalingstermijn.
- Wijst erop dat de gemeente forse voorinvesteringen heeft gedaan in het topsportcomplex en dat FC Groningen nu het mes op de keel zet door investeringen afhankelijk te maken van lagere lasten.
- Stelt dat de hoogte van de gemeentelijke lening voor het topsportcomplex nog onduidelijk is, net als hoe toekomstig onderhoud uitgevoerd gaat worden.
- Wil een overzicht van alle leningen en investeringen vanaf 2003.

Dhr. Brandenburg (SP):

- Ziet het nut van topsport, maar hecht meer waarde aan breedtesport.
- Is tegen het doorsluizen van gemeenschapsgeld naar een topsportclub. Het is alsof een werknemer zijn loon voor de komende twintig jaar uitbetaald krijgt en belooft hard te blijven werken.
- Vraagt welke garantie er is dat onderhoud niet onder druk zal komen te staan.
- Vindt het argument van de FC dat de verplichtingen van het topsportzorgcentrum nagekomen kunnen worden een signaal dat de financiële toestand niet solide is.
- Is benieuwd of het college ook corporaties met vreemde constructies wil gaan helpen om kwalitatieve jongerenhuisvesting te kunnen bouwen. Het Odensehuis had maar 10.000 euro nodig.
- Hekelt dat de 5,7 miljoen euro niet aan andere zaken uitgegeven kunnen worden.
- Roept op te voorkomen dat de prachtige voetbalclub een splijtzwan wordt.
- Wijst op de grote risico's. Andere clubs als FC Twente en NAC laten zien dat er geen zekerheid is.

Dhr. Castelein (D66):

- Wijst erop dat de explosieve combinatie van voetbal en politiek vaak samenhangt met financiële problemen. Dit voorstel voorkomt dat juist en doorbreekt die negatieve traditie.
- Steunt de voorwaarden van budgetneutraliteit en het op peil blijven van onderhoud.
- Bestrijdt dat er geen voorwaarden zijn, die zijn juist strikt in de doeluitkering. Ook staat het de raad vrij de wethouder de uiteindelijke voorwaarden te laten verdedigen.
- Ziet grote verschillen met Martiniplaza. Daar ging het om onderhoudssubsidie en waren er vooral problemen in toezicht en governance. Bij de FC stelt de gemeente een RvC-lid aan. Bij aantrekken van vreemd vermogen moet de gemeentelijke toezichthouder geconsulteerd worden.

Dhr. Banach (Student en Stad):

- Staat niet te springen om als bank op te treden, maar ziet wel de voordelen van structurele lastenverlaging voor FC Groningen als beleidsvisie.

- Wijst erop dat FC Groningen heeft bezuinigd. De aanvoerder krijgt een hernieuwd contract met een lager salaris.
- Ziet ook het stedelijk belang van de mooie club en het financiële belang van een gezonde huurder.
- Stelt dat de lening een duidelijk doel heeft. Bij Martiniplaza zijn onderhoudsgelden anders besteed. Ook zijn de lijnen met de gemeente bij de FC korter en is geanticipeerd op mogelijke degradatie.
- Vindt het een lastige kwestie, maar kan de wijze waarop het college deze zaak op dit moment benaderd ondersteunen.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Constateert dat de FC veel dure leningen is aangegaan bij spelersfondsen. Het is goed de onderhoudsbijdrage af te kopen zodat niet onnodig veel geld naar het grootkapitaal wegsijpelt.
- Wijst op het belang van een gezonde huurder en de voorbeeldfunctie voor jongeren.
- Vindt het van belang dat het geleende geld goed besteed wordt, niet aan dure nieuwe spelers.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Wil meer informatie om te kunnen beoordelen of het nodig, mogelijk en wenselijk is.
- Noemt de Euroborg een groot succes, alleen al voor de openbare orde.
- Is kritisch over de onderhoudsbijdrage aan de omloop, die in de praktijk weinig publiek is. Acht het college een grotere openstelling mogelijk?
- Informeert naar de gevolgen van het uitblijven van deze transactie voor de FC en het topsportzorgcentrum.
- Wil weten welke waarborgen er zijn dat het geld niet aan spelers wordt uitgegeven. Welke afspraken zijn er gemaakt over bedrijfsvoering, toezicht en de risico's?
- Wijst erop dat FC Twente tot voor kort een succesverhaal was, maar als een kaartenhuis is ingestort. Wat als het toch anders gaat dan verwacht? En is het nog nodig als FC Groningen Europees voetbal haalt?

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

- Constateert enerzijds een rentevoordeel doordat de onderhoudsbijdrage zonder afkoop jaarlijks duurder wordt.
- Vraagt zich af of het college niets leert van de recente geschiedenis. Gaat de gemeente ervoor opdraaien als de FC over een paar jaar in de problemen komt?
- Verbaast zich dat het geld in een keer beschikbaar is en niet voor een ander doel ingezet hoeft te worden.
- Vindt het een te grote gok. De toekomst van een voetbalclub is altijd onzeker.

Dhr. Blom (VVD):

- Is het eens met de afwijzing van het eerste verzoek tot huurverlaging.
- Complimenteert de creatieve oplossing. Het afstoten van vreemd vermogen is erg gunstig voor de FC. De spelersfondsen hebben overigens ook prachtige spelers en verkoopopbrengsten opgeleverd.
- Heeft begrepen dat het om een marktconforme lening gaat.
- Hecht aan het afmaken van het topsportcentrum.
- Is blij dat de onderhoudsbijdrage de prachtige omloop mogelijk gemaakt heeft.

Wethouder Van der Schaaf:

- Bestrijdt dat het college snel met een constructie is gekomen. FC Groningen benaderde de gemeente een jaar geleden en juist vanwege de gevoeligheden zijn alle opties zorgvuldig verkend.
- Stelt als harde randvoorwaarden dat de gemeentelijke noch de onderhoudsfinanciering eronder mogen lijden.
- Lijkt het juist een gezonde omgeving voor dergelijke overwegingen dat FC Groningen niet in acute problemen verkeert, maar de financiën op langere termijn wil verbeteren.
- Helpt het misverstand uit de wereld dat de 5,7 miljoen euro aan andere zaken besteed zou kunnen worden. Het betreft het uitruilen van de structurele onderhoudsbijdrage van 310.000 euro voor een incidenteel bedrag, precies volgens de gemeentelijke systematiek.
- Berekende de 5,7 miljoen aan de hand van de exploitatieperiode van dertig jaar vanaf 2006.
- Wijst erop dat de constructie in 2003 is afgesproken dat FC Groningen de Euroborg in dertig jaar afbetaalt door huur. Ook de reserve voor tegenvallers als degradatie en het huidige toezichtmodel zijn toen bedacht.

- Legt uit dat de Euroborg NV het bedrag zelfstandig door zal lenen aan FC Groningen, niet de gemeente. Daarvoor is eerst dit raadsvoorstel nodig. Het college kan als het zover is best meer inzicht geven door middel van een notitie over het toezicht, de voorwaarden en het doel van de lening.
- Verwerpt de vergelijking met een corporatie. FC Groningen is de enige mogelijke huurder van de Euroborg. Er is geen corporatie die zo veel financieel toezicht houdt op haar huurders.
- Somt drie instrumenten van toezicht en zekerheid op: halfjaarlijkse gemeentelijke controle, gemeentelijke voordracht van RvC-lid belast met financiën en pandrecht, waarbij de eerste inkomsten van FC Groningen als huur worden overgemaakt.
- Ziet alle aanleiding voor een gesprek over uitbreiding van het pandrecht als de lening doorgaat.
- Benadrukt dat FC Groningen huurverplichtingen altijd keurig is nagekomen.
- Wijst erop dat Euroborg NV verantwoordelijk blijft om voor onderhoud te reserveren. Er is dus geen ruimte om van dit geld spelers te kopen, omdat er een marktconforme leningovereenkomst zal komen.
- Antwoordt dat de omloop toegankelijk is wanneer het stadion open is, maar kan zich voorstellen in gesprek te gaan met de FC en de Euroborg om meer mensen van de omloop te laten genieten.
- Verbergt niets en maakt juist duidelijk hoe het afkopen van de onderhoudsbijdrage samenhangt met de beleidsvisie van FC Groningen en het topsportzorgcentrum.

Wethouder De Rook:

- Vult aan dat het risicoprofiel toeneemt, maar de waarborgen ook. Het verpandingsrecht wordt uitgebreid met het bedrag van de lening en de FC moet de gemeentelijk toezichthouder consulteren alvorens nieuw vreemd vermogen aan te trekken.
- Meldt dat de FC afscheid neemt van dure salarissen en meer investeert in eigen jeugd.
- Wijst op de reserveringen voor eventuele degradatie, die ook in de oude constructie al plaatsvonden.
- Stelt dat wanneer de stad geen waarde hecht aan de FC, de raad niet in zou moeten stemmen.
- Ziet de waarde van FC Groningen voor stadspromotie en sportstimulering.
- Noemt het een vrij strak kader dat de gemeente meewerkt zonder dat het de gemeente geld kost.
- Voegt toe dat ook het topsportzorgcentrum als uitgangspunt heeft dat het geen gemeenschapsgeld zou moeten kosten.
- Stelt voor Gerard Kempkes een presentatie te laten houden over het topsportzorgcomplex.
- Benadrukt dat dit voorstel losstaat van besluitvorming over het topsportzorgcomplex.

Het raadsvoorstel wordt als discussiestuk geagendeerd voor de raad van 27 mei 2015.

B.3. Monumenten en archeologie

B.3.a. Verwerving belang Groninger Monumentenfonds (raadsvoorstel 10 april 2015)

B.3.b. Informeren m.b.t. bestedingsprogramma budget monumenten 2015 (collegebrief 9 april 2015)

B.3.c. Bestedingsprogramma archeologie 2015 (collegebrief 9 april 2015)

Mw. Woudstra (D66):

- Kan zich vinden in de verwerving van een belang in het Groninger Monumentenfonds. De aandelenprijs is niet hoog en het is belangrijk dat corporaties teruggaan naar hun kerntaken.
- Ziet als opgave de actieve rol bij herbestemming en wil betrokkenheid van bewoners stimuleren.
- Komt met een voorstel voor crowdfunding van monumenten.
- Gaat ervan uit dat de verschillende verenigingen tijdig betrokken worden bij de Erfgoednota.
- Steunt het eigen archeologisch depot. Intensivering van samenwerking met het Noordelijk Scheepvaartmuseum is een goede zaak gezien de krappe budgetten.
- Vindt het goed middelen te blijven reserveren voor herstel van cultuurhistorisch waardevolle onderdelen en promotionele activiteiten als Open Monumentendag, het jaarboek en de cultuurhistorische waardenkaart.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Is warm voorstander van het Groninger Monumentenfonds, maar betreurt dat verwerving van het belang nodig is doordat corporaties zich noodgedwongen terugtrekken.
- Lijkt het een enorme opgave om het fonds een regionale rol te laten spelen in de aardbevingsproblematiek. Een combinatie met het oude stadsherstel is interessant.

- Staat in beginsel positief tegenover een actievere rol van de gemeentelijke treasury.
- Vraagt of de keus tussen publieke en private financiering al gemaakt is en waar deze van afhangt.
- Is benieuwd hoe het zit met de aandelen TCN.
- Waardeert de inzet met hart en ziel voor het verleden en ziet de Erfgoednota tegemoet.
- Ziet graag andere vormen van financiering, zoals crowdfunding.
- Is warm voorstander van het opslaan en tentoonstellen van archeologische vondsten in de stad.
- Vermoedt dat het nieuwe college van Gedeputeerde Staten hier op een andere manier naar kijkt.

Dhr. Banach (Student en Stad):

- Sluit aan bij de bijdrage van GroenLinks.

Mw. Enting (PvdA):

- Vindt verwerving van aandelen in het Groninger Monumentenfonds een goed initiatief om monumenten te beheren, exploiteren en te behouden, ook in verband met aardbevingen.
- Is het met GroenLinks eens dat de reden van de verwerving zuur is.
- Ziet in het stuk de ondanks aangenomen nota Verbonden partijen terug.
- Vraagt of er risico's zijn van leegstand en projecten.
- Ontvangt graag de Jaarrekening 2014.
- Ziet de bestedingsprogramma's terugkomen in de Erfgoednota.

Dhr. Dijk (SP):

- Vindt zorgvuldig onderhoud en herbestemming van monumenten een taak van de overheid.
- Betreurt dat corporaties zich niet meer hiermee bezig kunnen houden.
- Wil voorzichtig omgaan met publiek geld. Een half miljoen euro is niet niks. Hoe schat het college de risico's in? Hoe haalbaar is het uitgroeien van het fonds?
- Vraagt wanneer het college vindt dat een meerderheid van aandelen nagestreefd zou moeten worden.
- Is benieuwd hoe het verwerven van aandelen in het Groninger Monumentenfonds te rijmen is met het omlaag schroeven van herbestemming van grote monumenten.

Dhr. Boter (VVD):

- Ziet het belang van behoud van historisch erfgoed voor de stad.
- Kan geen harde noodzaak vinden voor verkoop van de aandelen door corporaties.
- Vraagt of er al zicht is op derde partijen die een belang krijgen in het Groninger Monumentenfonds. Dit is belangrijk om het draagvlak te vergroten. Is een opsplitsing in publiek en privaat mogelijk?
- Komt veel PM-posten tegen in het bestedingsprogramma monumenten. Bestaat het risico dat het bedrag de 300.000 euro overschrijdt, wanneer de PM-posten financiële risico's krijgen?
- Wil weten of er al stappen gezet zijn met betrekking tot de vraag of erfgoedvondsten gebruikt kunnen worden voor onderwijs.

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

- Pleit altijd al voor behoud van historisch erfgoed en zou het toejuichen als er niet nog een debacle als bij de Finse school plaatsvindt. De mogelijke verwerving van de tweede Finse school en het pomphuis lijkt een voorbeeld van de put dempen als het kalf verdronken is.
- Waakt ervoor dat het Groninger Monumentenfonds particuliere initiatieven niet belemmert. Het Paleis is een succesvol voorbeeld van een dergelijke oplossing. Houdt het college hier oog voor?

Dhr. Maat (Stadspartij):

- Is benieuwd in hoeverre de raad invloed heeft op wat het Groninger Monumentenfonds doet. Heeft de raad wat te zeggen over het hoekpand Poelestraat/Grote Markt als dat onder het fonds valt?
- Sluit aan bij de eerste opmerking van Partij voor de Dieren.
- Sluit aan bij de vraag van SP over risico's. Herbestemming blijkt vaak best moeilijk.
- Benadrukt het belang van archeologie voor toerisme. Het depot moet in stadshanden blijven.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Complimenteert alle drie de raadsvoorstellen.
- Vindt het een goede insteek monumenten en historie te behouden waar de markt dat niet doet.
- Sluit aan bij de vragen van de SP over de risico's en de opmerkingen van Partij voor de Dieren over de beoogde monumenten.

Wethouder Van der Schaaf:

- Dankt de commissie voor de brede steun.
- Wil ondanks de wegvallende corporatiebijdragen en ISV-middelen in samenwerking met andere partijen de waardevolle cultuurhistorische traditie bewaren, uitnutten en laten zien.
- Vindt hergebruik met een rendabele exploitatie op lange termijn de beste wijze om monumenten in stand te houden. Er komen dan veel mensen en het is niet afhankelijk van subsidies.
- Ziet kansen in vergroting van het Groninger Monumentenfonds en samenwerking met de provincie.
- Wijst erop dat het fonds nu al een rol in de regio speelt. Voor de aardbevingsproblematiek zijn onconventionele oplossingen nodig.
- Zal welwillend kijken naar ieder initiatief om monumenten in stand te houden. Veel initiatieven zijn een combinatie van burgers en professionele partijen, zoals Nijestee bij het Paleis, ondernemers bij de watertoren en het fonds bij de Prinsenhof.
- Is niet principieel tegen overdracht van corporatieaandelen aan bedrijven, maar vindt met de SP dat monumentenzorg echt een publiek belang is waar de overheid grip en regie op zou moeten houden.
- Legt uit dat andere partijen zich niet gelukkig voelden bij een gemeentelijk meerderheidsaandeel.
- Acht het best mogelijk dat bedrijven zich aan het fonds verbinden. Er is belangstelling geweest, maar vaak ging het om kleine bedrijven die niet het fonds konden dragen.
- Wijst erop dat bedrijven vaak belangen hebben om op termijn werk of winst te verwerven. Dit speelt mee in de afweging hoe het fonds zich aan partijen wil verbinden.
- Antwoordt dat de verplichtingen van het bestedingsprogramma in principe de drie ton niet zullen overstijgen. Wanneer zaken dringend moeten gebeuren, dan zal dit aan de raad gemeld worden.
- Denkt dat er veel kansen zijn voor particuliere initiatieven en denkt graag mee over crowdfunding.
- Verwacht dat het risico bij een eventueel faillissement gering is, omdat de waarden van aandelen overeenkomen met die van het vastgoed.
- Wijst erop dat de tweede Finse school goed onderhouden is en zelfs dan nog moeilijk te exploiteren valt. Het fonds kijkt naar uitbreiding van de portefeuille in samenwerking met derden.
- Zorgt dat de raad de Jaarrekening 2014 van het fonds krijgt.
- Legt uit dat het jaarlijkse beleidsplan en eventuele aankopen in de raad besproken kunnen worden.
- Verwacht niet dat het fonds het pand op de hoek van de Poelestraat/Grote Markt aan zal kopen.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 27 mei 2015.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 18.30 uur.